

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**

Turfmarkt 147, 2511 DP
Den Haag
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Kenmerk
2022-0000666248

Datum 08 december 2022
Betreft Deelbesluit op uw Woo-verzoek klimaatverandering en de
BES-eilanden

Geachte

In uw verzoek van 14 juli 2022, door mij ontvangen op 14 juli 2022, heeft u verzocht informatie openbaar te maken over de volledige communicatie omtrent klimaatverandering, klimaatadaptie en waterveiligheid m.b.t. de BES-eilanden binnen de rijksoverheid en tussen de rijksoverheid en derden in de periode van 27 mei 2003 tot en met het moment van de indiening van uw verzoek.

Over dit verzoek heeft uw collega op 28 juli 2022 gesproken met de directeur Caribisch Nederland. In het vervolg hierop heeft u op 8 augustus 2022 gesproken met een medewerker van de afdeling Bestuur van het directoraat-generaal Koninkrijksrelaties over de reikwijdte van uw verzoek en mogelijke beslistermijnen.

Op 10 augustus 2022 is aan u een e-mail verzonden met daarin de twee mogelijke opties wat betreft het openbaar maken van de deelbesluiten. De eerste optie omvatte het openbaar maken van deelbesluiten aan de hand van perioden, de tweede optie betrof het openbaar maken van deelbesluiten aan de hand van het al dan niet opvragen van zienswijzen.

Op 16 augustus 2022 heeft u aangegeven de voorkeur te hebben voor het openbaar maken van deelbesluiten aan de hand van de zienswijze-procedure.

Gezien de brede reikwijdte van uw verzoek is het niet gelukt tijdig met u zowel het eerste deelbesluit, betreffend het deelbesluit waar geen zienswijze van toepassing op is, als het tweede deelbesluit, betreffend het deelbesluit waar wel zienswijze van toepassing op is, te delen binnen de overeengekomen termijnen, respectievelijk 9 september 2022 en 9 oktober 2022.

Middels deze brief wil ik het eerste deelbesluit met u delen. Het tweede deelbesluit zal zo spoedig mogelijk volgen.

Wettelijk kader

Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo). De relevante artikelen uit de Woo kunt u vinden in bijlage 1 bij deze brief.

Inventarisatie documenten

Bij deze inventarisatie zijn 15 documenten aangetroffen waar geen zienswijze aan derden voor hoeft te worden gevraagd. Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst in bijlage 2 bij deze brief. In deze brief wordt vanaf nu verwezen naar de nummers op de inventarislijst, zodat voor u duidelijk is wat ik per document heb besloten en waarom ik dit heb besloten. Er zijn geen papieren documenten gevonden.

In uw verzoek heeft u ook erosie met betrekking tot klimaatverandering als onderdeel benoemd. Naar aanleiding van onze zoekopdracht zijn er geen stukken aangetroffen waarin beide in concrete relatie tot elkaar voorkomen. Daarom maken deze documenten geen onderdeel uit van de inventarisatie.

Informatie in een aantal documenten gaat gedeeltelijk niet over de door u aangegeven aangelegenheid en staan op de inventarislijst als zodanig aangemerkt. Deze informatie valt buiten de reikwijdte van uw verzoek en heb ik daarom uit de documenten verwijderd. In sommige documenten zijn enkele pagina's op basis hiervan dan ook verwijderd.

Besluit

Ik besluit een deel van de door u gevraagde informatie openbaar te maken.

In de inventarislijst ziet u wat ik per document heb besloten, deze vindt u in bijlage 2. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar de volgende paragraaf 'Overwegingen'.

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. eenieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor eenieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hen de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over of de informatie wel of niet openbaar

gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst zie ik of een van de uitzonderingsgronden van toepassing is. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens zie ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. Als ik informatie weiger, moet ik goed motiveren waarom ik dat doe. Dat geldt nog sterker als de informatie ouder dan vijf jaar is.

Wanneer het gaat om informatie waar belangen van anderen bij betrokken zijn, moet ik hun de mogelijkheid geven om een zienswijze in te dienen. Dit betekent dat zij hun mening kunnen geven over de vraag of de informatie wel of niet openbaar gemaakt moet worden. Het is uiteindelijk aan mij om te beslissen of ik de informatie openbaar maak.

In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke van de hieronder toegelichte relatieve uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

De economische of financiële belangen van de Staat, van andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de economische of financiële belangen van - onder meer - de Staat beschadigt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Openbaarmaking van de informatie kan gevolgen hebben voor een privaatrechtelijke verhouding met een onderneming of burger, bijvoorbeeld bij onderhandelingen tussen de overheid en ondernemingen of burgers.

Bij bepaalde passages uit bepaalde documenten is dit het geval, omdat daarin budgetten worden genoemd, waardoor duidelijk is hoeveel geld beschikbaar is voor bepaalde activiteiten. Ik vind dit belang zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid, omdat het raakt aan de economische of financiële belangen van de Staat in relatie tot derden of de toekomstige onderhandelingsrelatie van de Staat ten aanzien van derden. Als deze informatie openbaar zou worden gemaakt, dan zouden derden deze informatie kunnen gebruiken in hun voordeel in onderhandelingen of het aangaan van een overeenkomst. Het belang van openbaarmaking van de in de documenten opgenomen budgetten/begrotingen weegt niet op tegen deze financiële belangen. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit

Datum
08 december 2022

belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

In diverse documenten staan ook persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaar/ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om, openbaarmaking op grond van de Woo.

Andere dan vertrouwelijk aan de overheid verstrekte concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder f, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit de bescherming van concurrentiegevoelige gegevens schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Deze uitzonderingsgrond beschermt concurrentiegevoelige bedrijfsgegevens/fabricagegegevens die niet vertrouwelijk aan de overheid zijn verstrekt. Dit is dus anders dan artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo, dat vertrouwelijk verstrekte informatie beschermt. Ik moet afwegen of het belang van openbaarmaking opweegt tegen het belang om de bedrijfsgegevens/fabricagegegevens te beschermen.

In bepaalde passages uit een document staan bedrijfs- en/of fabricagegegevens. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de (concurrentie)strategie van een onderneming. Andere concurrenten kunnen, als zij weet hebben van deelname van bepaalde bedrijven in een proces, daar hun voordeel mee doen en dat is niet wenselijk voor de partij die de gegevens met de overheid heeft gedeeld. Ik vind dit belang zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In een document staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Q&A

Een van de documenten die naar voren kwam uit de zoekopdracht, nummer 9 op de inventarislijst, betreft een Q&A in het kader van een commissiedebat Koninkrijksrelaties. Dit document bevat antwoorden die gegeven kunnen worden bij vragen die mogelijk gesteld kunnen worden ten tijde van een debat. Dit document maak ik niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Het openbaar maken van deze informatie heeft geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Daarnaast staat het de minister vrij eigen antwoorden te geven op vragen die gesteld worden tijdens het debat. Voor zover dat is gebeurd, is die informatie reeds in het openbaar uitgesproken en dus al openbaar. Ik maak dit document daarom niet openbaar.

Eenheid van kabinetsbeleid

Wanneer de ministerraad een besluit neemt, geldt dat besluit vanaf dat moment als regeringsbeleid. Het kabinet spreekt met één mond. Het openbaar maken van de opvattingen van individuele bewindspersonen, kan de eenheid van dit beleid in gevaar brengen. Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het ongewenst dat bewindspersonen tegen elkaar uit kunnen worden gespeeld als hun afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Notulen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, ministeriële commissies en overleggen tussen bewindspersonen worden in het geheel niet openbaar worden gemaakt met een beroep op de eenheid van regeringsbeleid. Voor andere documenten geldt dat per passage moet worden beoordeeld of de eenheid van regeringsbeleid in het geding is.

Het betreft hier passages uit documenten 3 en 4 over de voorbereiding van een gesprek tussen bewindspersonen en de mogelijke inbreng van een bewindspersoon. Openbaarmaking van (passages uit) deze documenten acht ik schadelijk voor het goed functioneren van de Staat. Ik maak deze informatie dan ook niet openbaar.

Concepten

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer communicatie over conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. Passages over conceptteksten in document 11 maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Documenten 6 en 7 maak ik integraal niet openbaar omdat dit spreekteksten zijn en de definitieve tekst de uitgesproken tekst is. Op dezelfde informatie is ook het bepaalde in artikel 5.2, eerste lid, van de Woo van toepassing. Zie daartoe hieronder in het besluit.

Datum
08 december 2022

Persoonlijke beleidsopvattingen in een document voor intern beraad

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsinformatie openbaar is. Dit geldt in principe ook voor documenten opgesteld voor intern beraad. Intern beraad is het overleg tussen ambtenaren binnen een bestuursorgaan, of binnen een kring van bestuursorganen die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een bestuurlijke aangelegenheid. Documenten die bestemd zijn voor intern beraad kunnen persoonlijke beleidsopvattingen bevatten. Dat is hier ook het geval. Ten aanzien van de openbaarmaking van deze persoonlijke beleidsopvattingen geldt het volgende. Op grond van artikel 5.2, eerste lid, van de Woo worden persoonlijke beleidsopvattingen in documenten die bestemd zijn voor intern beraad niet openbaar gemaakt. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn ambtelijke adviezen, meningen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad. Persoonlijke beleidsopvattingen zijn niet: feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Het is van belang dat ambtenaren intern vrij met elkaar van gedachten moeten kunnen wisselen over beleidskeuzes. Een zekere mate van veiligheid is nodig om te kunnen komen tot een effectieve besluitvorming. Ik acht het in dit geval ook niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 5.2, tweede lid, de persoonlijke beleidsopvattingen toch openbaar te maken. Gelet hierop maak ik in dit dossier de persoonlijke beleidsopvattingen bestemd voor intern beraad niet openbaar.

Wijze van openbaarmaking en publicatie

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden, worden samen met deze brief de documenten digitaal aan u toegezonden.

Dit besluit en de documenten die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar worden, worden op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de bij u bekende contactpersoon. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op www.rijksoverheid.nl.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering,
namens deze,

Directeur-Generaal Koninkrijksrelaties

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum
08 december 2022

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de datum boven dit besluit een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn/haar naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen bezwaar wordt gemaakt en de reden(en) waarom u vindt dat het besluit niet klopt. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties t.a.v. de Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag.